

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

האקספרסיוניזם הגרמני בתאטרון, קולנוע ומחול - 20739

תאריך עדכון אחרון 08-09-2015

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: לימודי התאטרון

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר ז'נט מלכין

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: jmalkin@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: יום ד' 14:15-15:00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

האקספרסיוניזם הוא ז'אנר מודרניסטי בעל זיקה מיוחדת לגרמניה. השפה האקספרסיוניסטית פרוחה בדרמה ובתאטרון הגרמניים בשנות העשרה של המאה העשרים; בקולנוע בשנות העשרים של המאה; ובמחול מתחילת המאה ועד לתאטרון המחול של פינה באוש. האקספרסיוניזם הוא ז'אנר מודרניסטי בעל זיקה מיוחדת לגרמניה. השפה האקספרסיוניסטית פרוחה בדרמה ובתאטרון הגרמניים בשנות העשרה של המאה העשרים; בקולנוע בשנות העשרים של המאה; ובמחול מתחילת המאה ועד לתאטרון המחול של פינה באוש. בסמינר זה נעמוד על מאפייני השפה האקספרסיוניסטית – שפה החושפת חרדה, מרדנות ותקווה אוטופיות – ועל האופנים בהם היא פותחה בשלוש האמנויות. כמו כן, נקרא ונצפה ביצירות המרכזיות ונדון במשמעותן ובזיקתן להיסטוריה והלך הרוח של גרמניה באותה תקופה.

מטרות הקורס:

להכיר את השקפת העולם הבאה לידי ביטוי בסגנון האקספרסיוניסטי ואת מאפייני שפתו במדיומים הפרפורמטיבים השונים

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

הבנת הקשר בין הסגנון האקספרסיוניסטי לבין התקופה בה הוא נוצר והתפתח בגרמניה

דרישות נוכחות (%) :

80%

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות, רפרטים, דיון משותף. התנאי להשתתפות הוא קריאה / צפייה בחומרים הנידונים משבוע לשבוע

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

(ניתן לשינויים)

מחזות/הפקות:

August Strindberg: To Damascus

Frank Wedekind: האביב

Oskar Kokoschka: Murderer Hope of Womankind

Walter Hasenclever: The Son

Georg Kaiser: From Morn to Midnight

Ernst Toller: Transformation

מחול:

יצירותיהם של פון לאבאן, מרי ויגמן, קורט יוס.

סרטים:

The Cabinet of Dr. Caligari. Robert Wiene. 1920.

Nosferatu. Friedrich Murnau. 1922.

The Hands of Orlac. Robert Wiene. 1924.

Metropolis. Fritz Lang. 1926.

חומר חובה לקריאה:

קריאה וצפיית חובה: היצירות לעיל.

Styan. *Modern Drama in Theory and Practice* Styan. *Modern Drama in Theory and Practice 3: Expressionism and Epic Theatre*. Cambridge: Cambridge U. Press, 1981. Chapters 1 "Expressionism in the Theatre," and 5 "Early Expressionism in Germany" Murderer, The Hope of Women.

Renate Benson. *German Expressionist Drama: Georg Kaiser*: 92-116. Siegfried Kracauer. *From Caligari to Hitler: A Psychological History of the German Film*. Princeton: Princeton U. Press, 1947. Introduction: 3-11; Chapter 5: Caligari 61-76. Renate Benson. *German Expressionist Drama: Ernst Toller*: 10-38. Kellner, Douglas. "Expressionist Literature and the Dream of the 'New Man'," in Bronner, S.E. & D. Kellner (eds). *Passion and Rebellion: The Expressionist Heritage*. New York, 1983: 166-181 + 189-193.

חומר לקריאה נוספת:

Ankum, Katharina von (ed). *Women in the Metropolis: Gender and Modernity in Weimar Culture*. U. California Press, 1997.

Benson, Renate. *German Expressionist Drama: Ernst Toller and Georg Kaiser*. New York, 1984.

Bronner, S.E. & D. Kellner (ed). *Passion and Rebellion: The Expressionist Heritage*. New York, 1983.

Calandra, Denis. "Georg Kaiser's *From Morn to Midnight*: the Nature of Expressionist Performance," in *Theatre Quarterly* 4/21 (1976): 45 54.

-
- Coates, Paul. *The Gorgon's Gaze: German Cinema, Expressionism, and the Image of Horror*. Cambridge U. Press, 1991.
- Cernuschi, Claude. "Pseudo-Science and Mythic Misogyny: Oskar Kokoschka's Murderer, Hope of Women," in *The Art Bulletin* 81 (March 1999): 126-148.
- Dahlstrom, C.E.W.L. *Strindberg's Dramatic Expressionism*. New York, 1968.
- Davies, Cecil. *The Plays of Ernst Toller: A Revaluation*. Harwood Academic Press, 1996.
- Dove, Richard. *Revolutionary Socialism in the Work of Ernst Toller*. New York, 1986.
- Dove, Richard. *He was a German: A Biography of Ernst Toller*. London, 1990.
- Eisner, Lotte H. *The Haunted Screen: Expressionism in the German Cinema and the Influence of Max Reinhardt*. U. of California Press, 1965.
- Furness, R.S. *Expressionism, The Critical Idiom Series*. Methuen, 1973.
- Garten, H.F. *Modern German Drama*. New York, 1959. Chapter 4: "Expressionist Drama".
- Gay, Peter. *Weimar Culture: The Outsider as Insider*. New York, 1968.
- Gordon, Mel. "German Expressionist Acting," in *The Drama Review* 19/3 (September 1975): 34-50. Also in *Expressionist Texts*: 7-22.
- Gordon, Mel (ed). *Expressionist Texts*. New York: PAJ, 1986.
- Graver, David. *The Aesthetics of Disturbance: Anti-Art in Avant-Garde Drama*. U. of Michigan Press, 1995. (For discussion of avant-garde drama, and Oskar Kokoschka.)
- Hales, Barbara. "Fritz Lang's *Metropolis* and Reactionary Modernism," in *New German Review* 8 (1992): 18-30.
- Isenberg, Noah. "Weimar Cinema, the City, and the Jew: Paul Wegener's *Der Golem: Wie er in die Welt kam*," in his book *Between Redemption and Doom: The Strains of German*

-
- Jewish
Modernism. U. of Nebraska Press, 1999: 80-104.
- Kaes, Anton. "Cinema and Modernity: On Fritz Lang's *Metropolis*," in *High and Low Cultures: German Attempts at Mediation*. Eds. Reinhold Grimm and Jost Hermand. U. of Wisconsin Press, 1994: 19-3.
- Kellner, Douglas. "Expressionist Literature and the Dream of the 'New Man'," in Bronner and Kellner (ed), *Passion and Rebellion*.
- Kenworthy, B.J. *Georg Kaiser*. Oxford, 1957.
- Knapp, Bettina. "Oskar Kokoschka's *Murderer Hope of Womankind: An Apocalyptic Experience*," in *Theatre Journal* (May 1983): 179-194.
- Kracauer, Siegfried. *From Caligari to Hitler: A Psychological History of the German Film*. Princeton U. Press, 1947.
- Kuhns, David F. *German Expressionist Theatre: The Actor and the Stage*. Cambridge U.P, 1997.
- Laqueur, Walter. *Weimar: A Cultural History*. London, 1974.
- Murray, Bruce Arthur. *Film and the German Left in the Weimar Republic: From Caligari to Kuhle Wampe*. U. of Texas Press, 1990.
- Nicholls, Peter. "Sexuality and Structure: Tensions in Early Expressionist Drama," in *New Theatre Quarterly* 7/26 (May 1991): 160-170.
- Ossar, Michael. *Anarchism in the Dramas of Ernst Toller*. State U. of New York Press, 1980.
- Pam, Dorothy. "Murderer, the Women's Hope," in *The Drama Review* 19/3 (1975): 5-17.
- Patterson, Michael. *The Revolution in German Theatre 1900 1933*. London, 1981.
- Pittock, Malcolm. *Ernst Toller*. Boston, 1979.
- Pollock, Della. "New Man to New Woman: Women in Brecht and Expressionism," in *Journal of*

Dramatic Theory and Criticism 4/1 (Fall 1989).

Raabe, Paul (Ed.). The Era of German Expressionism. London, 1974.

Ritchie, J.M. German Expressionist Drama. Boston, 1976.

Rubenstein, Lenny. "Caligari and the Rise of the Expressionist Film," in Bronner and Kellner (ed), Passion and Rebellion: 363-373.

Rutsky, R.L. "The Mediation of Technology and Gender: Metropolis, Nazism, Modernism," in New German Critique 60 (Fall 1993): 3-32.

Schürer, Ernst. Georg Kaiser. New York, 1971.

Schürer, Ernst (ed). German Expressionist Plays. New York, 1997.

Sokel, Walter H. The Writer in Extremis: Expressionism in Twentieth Century German Literature. Stanford, 1959.

Sokel, Walter H. (ed). An Anthology of German Expressionist Drama: a Prelude to the Absurd. New York, 1963.

Spreizer, Christa. From Expressionism to Exile: The Works of Walter Hasenclever (1890-1940). UK: Camden House, 1999.

Styan, J.L. Modern Drama in Theory and Practice 3: Expressionism and Epic Theatre. Cambridge U. Press, 1981.

Styan, J.L. Max Reinhardt. Cambridge U. Press, 1982. Chapter 4: "Expressionist Experiment".

Toller, Ernst. I Was a German: The Autobiography of a Revolutionary. New York, 1991.

טולר, ארנסט. נעורים בגרמניה. תרגום: צבי קדמי. הוצאת מרחביה: הקיבוץ המאוחד, 1943.

Valgemae, Mardi. Accelerated Grimace: Expressionism in the American Drama of the 1920s. Southern Illinois U. Press, 1972.

Wright, Barbara D. "'New Man,' Eternal Woman: Expressionist Responses to German

Feminism," in The German Quarterly 60/4, (Fall 1987): 582-599.

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %

הרצאה 40 %

השתתפות 20 %

הגשת עבודה 0 %

הגשת תרגילים 0 %

הגשת דו"חות 0 %

פרויקט מחקר 40 %

בחנים 0 %

אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: